

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinivus Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaqve omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Feria III. Post Pascha. Stetit Iesus in medio discipulorum suorum: & dixit
eis: Pax vobis. Luc. vlt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

P A R S IV.

De pefforum malorum amnistia.

Malorum
oblitio pra
amore ni-
mio.

I. **E**t qua? quaerit Dominus. Quid? Tu-
ne oblitus est talia? Tot? Tanta? *Quae*
Oflagrantiam charitatis immensa? Hec
omnia absumfit praeterita: nihil de sacri-
ficio poenarum; iniuriarumq; reliquum
fecit. Vere, *Aque multa non potuerunt ex-
tinguere eam.* 2. Ipsa tanta fuit, ut vel cor-
pus suum perumpens erumperet: Sicut
si detractus caelo ignis antro terrae coer-
ceretur, viam vi sibi faceret prius, quam
pressus acquiesceret. O ardor amoris,
cui nullus nocuit algor Passionis?

3. Plane, ut sol, quo in meridiem ele-
uatur, hoc & flagrantior est: ita Iesus, quo
in cruce altior, hoc magis ardet amans.
Ardet, & quaerit amatos.

4. Nimirum is motus amoris ei natu-
ralis erat; ideo in fine vehementior. Nam
violenti principio sunt concitatores;
remissiores in fine: & ne cessent, impulsu
opus habent. Isto nos egemus, quos & a-
ctiue, & passiuue esse violentos oportet.
Domine, vim patiar.

Præque
gloria re-
surrectio-
nis.

II. *Qua? Quæris: Quia resurgentis glo-
ria praeteritorum amnistiam attulerat,
dolorem deterferat, ablataq; plus mil-
le cuplo reddiderat. Usque adeo non sunt
condignae passionibus huius temporis ad futuram
gloriam, quae reuelabitur in nobis.* Rom. 8.

Sic & Di-
ni est.

Et Martyres, familia passii, Confesso-
resque quaerunt: *Qua? Itan? Stephane non
meministi lapidum? Non detractae pel-
lis, Bartholomæe? Non crucis Andreae?*
&c. Et tu recordabere, vindex etiã, quæ
frater tuus in te asperior dixit, aut egit?

E contra
damnatia.

Ita damnatis nulla est memoria volu-
ptatum praeteritarum, opum, honorum,
&c. 1. Fatere Cæsar, Alexander, Cicero,
Homere, &c. Sap. 3. *Quid profuit nobis su-
perbia? Diuitiarum iactantia quid contulit no-
bis. Transierunt omnia velut umbra.*

2. Immemorem praeteritorum Epu-
lonem, petentemque guttulam, monet
Abraham, Luc. 16. *Recordare fili: etiam ad
poenam: si que possis, quia recepisti bona in
vita tua.*

3. Euenit istis, quod Aegyptiis, Gene-
40. quos superuenientes anni sterilitatis
coegerunt obliuisci priorum septem an-
norum fertilitatis. Sed quid ad hos se-
ptem anni aeternae damnationis?

III. *Vir erat potens*, inquit. O misera
cymba, fractus tibi fidei est malus; an-
chora spei amissa est. Nam, *sperabamus*,
aiunt. *Vir: Quid? Nescitis, an non agno-
scitis eius Diuinitatem? Potens opere, &
virtute, ut Deus: Sermone, & doctrina,
ut homo. Ut Sol, habens lumen, & calo-
rem. Ut bombardam, instructa puluere, &
globo; sonans, & effringens. Sperate,
credite: quoniam ecce, ipse adsum, qui loquor
vobis.*

F E R I A III. P O S T
P A S C H A.

*Stetit Iesus in medio discipulorum
suorum: & dixit eis: Pax
vobis.* Luc. vii.

ANgelo, Tob. 12. manifestante sese
Tobiis duobus; quod vnus esset de
septem assistentibus Domino, conster-
nati in faciem corruerint proni. Qui-
bus Raphael: *Ego sum, ait; nolite timere.* Et
Christo festi manifestante Discipulis, ut
Deum verum ac viuum agnoscerent:
perculsis ait: *Pax vobis: ego sum.*

Circum quod nos

- I. De caelo laboribus inuadendo.
- II. De stante in medio.
- III. De imprecante pacem.
- IV. De voce Ego sum.

P A R S

PARS I.

Labore Cælum inuaditur.

Si honor plus diuinus labore parandus est.

I. **C**icero fratri Q. Cicero Consulatum petenti sic scribit: *Attendetibi frater: Peregrinus es: Roma est: Consulatum petis. q. d. Nil Arpinaticum Romano: præ Roma vrbs nulla: præ consulatu honor nullus. Ita Christiano dixerim: peregrinus: Cælum est: Beatitudinem petis.* Singula vim habent, ac diues sitatem. Ad eam vt emergas, hoc laboris opus. 1. Nam, 2. Tim. 2. Nemo coronabitur, nisi qui legitime certauerit. 2. In cælum fit via vi; Matt. 11. & violenti rapiunt illud. 3. Hinc Ethnicis Diu plerique armati pingebantur: vt quibus diuinitas acquisita fuerit heroico nisu. Nã spiritus in arduis cernitur.

Exempli facti.

4. Extincto Romulo, Rege primo Romanorum ac conditore, incertis Romanis, vi discerptus perisset, an diuiniore morte fugisset humana: ecce prodit eques, & affirmat: sibi armatum, homine angustiore, visum fuisse Romulum in cælos subuehi: iussisseque se pro Deo coli. Finxit is: nil fingo: Cælum armis acquiritur, & vim patitur, Matt. 11. *Diuque laboribus omnia vendunt: canit Hesiodus in Theogenia.*

Figura facti.

II. Non ante Saulis filiam meretur coniugem Dauid, quam manus cum Goliath victor conseruisset. 1. Reg. 7. Nobis Satan, mundus, caro deuincenda sunt. Est namque prius *vita hominis militia super Terram: Iob. 7. quam inter superos beata coronetur.*

2. Iacobo, Ge. 29. merenti annis 7. datur Lyia: iterumque 7. alius, datur formosa Rachel. Nobis, vt promissa est cæli gloria: *at non est mollis ad astra via: Suntq; Ardua, quæ pulcra. Laborandum est prius pro Gratia: dein Gloriam dat Dominus. Psalm. 83.*

3. Ioseph, Gen. 40. quãta perpeffus an-

te, quam eueheretur? venditus seruus: accusatus vt maleficus tulit omnia, iniurias, carceres, aliaque non ferenda. *Vicit gaudens patientia duris? Ita per multas tribulationes oportet introire in regnum cælorum, Act. 14.*

III. Dicite S. Martyres, quo vos tramente emerfistis? Potentia? Opulentia? Gloria? Sapiencia sæculi? &c. Ps. 66. *Transiimus per ignem, & aquam: & eduxisti nos in refrigerium.*

Veritas exempli, & martyrii.

Dura hæc? Sed ad Beata ducunt. 1. Tantula pro tantis sanus quis abnuat? Sint rotæ, enses, craticulæ, catasta, vngulæ, faces, cruces, tauri Phalaridis, & mille mortes &c. ludus sunt pro beatitate assequenda. Ro. 8. *Non sunt condigna passionis huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis.*

2. Nec Christus seu voluit, seu potuit secus. Luc. 24. *Oportebat Christum pati: & sic intrare in gloriam suam: in propriam, non alienam: Et nos quid non oportebit? 3. Hac causa apparens Dominus stetit in medio, seque imitandum proposuit. Fidenter aude: Ipse est qui dixit: Pax vobis. Nolite timere. Ego sum.*

Necessitas Christi.

PARS II.

De stante in medio.

I. **R**epete animo prægressa, intuere meos discipulos sedentes; incertos rerum; anxios periculi: dubios fidei. *Aspice apparentem ex improviso Deum, intrantem ianuis clausis; stantem in medio coruscum? Attonitos visu discipulos, ac mutos. Audi loquentem Dominum. Pax vobis, cordi pauido; iudicio turbato, intellectui ignaro ac rudi, affectui vario, & diffidenti animo, &c. Ego sum; qui fui ab æuo, qui que nudiustertius & ante, qui viuus, qui mortuus, &c. palpate, & videte, &c.*

Octopæcia.

Stetit, hæc dicens. 1. Quia resurrexerat.

Ooo 2 rat.

*Stare est
resurgere.*

rat. Nam ante vel iacebat, vel sedebat, vel defatigatus siciebat, vel ambulabat. In praesepio reclinatus, in horto prostratus, in vrbe Solyma vincetus, circumductus, in Cruce suspensus, in sepulchro clausus: iam stetit gloriosus, & c.

*2. Et liberi
ab peccatis.*

2. Antea sub peccati iugo ac onere incuruus ac pressus; iam erectus in libertatem nos vocat. 1. O pondus peccati quot, depressos ipsa natura, grauiasti petentes superna animas? Vis hanc, & iniuria est. 2. Quot tu infelices lobos das in fimetum vique proiectos? 3. Quot in Jerichunta descendentes latrocinio multas, & matas? *Luc. 10.* Quot in sanguine suo Venero volutas? Quot semiuuos, aut enectos prateris.

*3. Et San-
ctorum.*

3. Sancti autem non sic. *Stant cū Christo, onere peccatorum excusso.* Apoc 7. *Vidi turbā magnā, quā dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus & linguis, Stantes ante thronum Dei.* Ita inde vsq; ab creatione sua decies centena millia assistunt illi.

II. In medio. Sic & virtus in medio: Sol medius planetarum; qui Rex eorum: terra globus in orbe: Crux item. Nam operatus est salutem in medio terra. Arbor vitæ in medio paradisi: Christus quoque, 1. *Tim. 2. Mediator est Dei & hominum.* Summa fidei mysteria in medio sunt: Incarnatio in duabus naturis: Natiuitas, in medio duorum animalium cognosceris. *Aba. 3.* Transfiguratio, in medio Elia & Moysi. Christus in medio latronum: in nocte media natus: & suscitatus est. *Psalm. 107.* *Exurgam diluculo: Sedit in medio doctorum: In medio duorum in Emaus. Medium amat Mediator, Iesus.*

PARS III.

De imprecante Pacem.

*Pax Ethni-
cis culta
temporalis.*

1. *Pax vobis. Ego sum. Nolite timere. Palpate & videte, quæ fidei dicat: Absit dissensio & dubitatio de me. Absit incredulitas.*

Puillanimitas ac diffidentia absit. Sensu percipite, quod sit in intellectu. *Sed ante omnia pacem habete.*

Dia Pax? 1. Tanti priscis eras, vt Parmenides, Hesiodus, alique Philosophi te rerum Creatricem esse pertenderent: perque te omnia, ipsamq; Naturam subsistere. 2. Romanis Pax Dea colebatur, Quorum templo Pacis quid famosius? 3. Et Redemptoris rediuiui vox prima est, Pax.

1. Ita fore prædixerat Isaias Messia: *no-
men Princeps pacis. Isa. 9. 2. Ideo vixdū na-
to occinitur: Luc. 2. In terra pax hominibus
bonæ vol. 3. Moriturus ait, Ioan. 14. Pacem
relinquo vobis: pacem meam do vobis: Hanc
vel sanguine parabo, sacraibo, donabo.*

4. Hanc obstupuit Psaltes, 49. *Venite & videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram, auferens bella, vsque ad finem terra arcum conteret, & confringet arma, & scuta comburet igne. Vacate, & videte, quoniam Ego sum. 5. Præuidit id Daniel, cap. 7. quatuor rabidas bestias depreliari; id est, Monarchias Assyriorum, Persarū, Græcorum & Romanorum: Et eas à Messia prosterni, inque ordinem redigi.*

Diluuium, *Gen. 7.* submersit omnia: vna vndis Arca superferrebat. Ita, vnum Christi regnum extitutum, cæteris illi subiugatis. Id Ecclesia est. *Quare, Psalm. 148: Lauda Ierusalem Dominum: quoniam confortauit seras portarum tuarum, & posuit fines tuos Pacem.*

Mundus ante Messiam fuit merus campus bellorum: parricidia, diluui, sulphureæ pluuiæ, dehiscens terra: Aegyptus persequens: Bella vndique, & vndiq; bella. Nequicquam Patriarchæ, Reges, & c. orabant pacem; *Psalm. 12. Fiat Pax in virtute tua: & abundantia in turribus tuis, Tandem promissio facta Psalm. 71. Orietur in diebus Eius iustitia, & abundantia pacis. Et vero Iustitia & Pax osculatae sunt: & di-*

& dixit *Pax vobis*. Et ergo dixi de pace temporali.

Pax spiritalis ab Esau & Iesu ab.
 II. Porro de Spirituali: Hæc à lapsu hominis nulla vsquã: a Christo exorta, hodieque durat. Hæc bella ponit tentationum; passionum, opinionum, religionũ. 1. Qualis nauicula iactabatur fluctibus at iubente Domino, *Matth. 8. cessauit ventus, & facta est tranquillitas magna*. Sic euenit animæ, in turbellis Christum respectanti, ac ab eo respectæ. Nutus omnem peragitur. 2. Quales *Gen. 7.* feræ in Arca cõgregatæ, concorditer agebãt, præsentem Noe, agnus cum vrsõ ac leone accubabat; dimissæ vero ab Noe suum quæque repetere cubile, atque scuitiem. Ita in nobis passiones; præsentem, absenteque Iesu. 3. Protoplasta, *Gen. 3.* perseverante in iustitia, pax ei alta fuit. Vt Deum expulit animo; secuta omnium perturbatio est: Hinc lacrymæ, *Gen. 2. Morte morieris*. Hæc *summa malõrum*; Et *ultima linea rerum*.

P A R S I V.

De voce Ego sum.

Christus est Ens.
 I. Ego sum: Nolite timere. Tu es Ens entium, verum esse, vera substantia; à te Ipso es, &c. Nos nil sumus, nisi priuationes, imperfectiones, accidentia, ex luto. Sic omnes creaturæ confitentur, *Ps. 99. Quoniam ipse fecit nos: & non ipsi nos. Quid est homo, &c.*

1. Dant omnia. Similia.
 1. Sol vnus suo lucet lumine; stellæ reliquæ alieno Solis. Ita Deus, & nos ex eo. 2. Oceanus diffundit flumina omnia, nec minuitur; sorbet omnia, nec augeatur. Ita, Deus, *ex quo omnia, in quo omnia. Quia ipse est.*

Figura.
 1. Et inde fieri: *1. Vt oleum Elia, 3. Reg. 17. quo plura implebat vasa, hoc manabat amplius. 2. Manna. Exo. 17. quo plura colligebatur, hoc plus superabat. 3. Pâneshordeacei, Ioan. 6. quo à plurius sumebantur, hoc plus multiplicabantur. Ita.*

Omnia dat Dominus, nec habet indemnus.

II. Ego sum. Quid? Deus. Hoc doceo *Deus est resurrexione, quæ nec humana arte; nec 1. Vnus. vi naturæ; nec angelica potestate; sed sola omnipotentia fit. Homo sum, corpore, cæterisque sequentibus; en stigmata, palpate, videte.*

Ego sum. Totum hic mysterium latet Trinitatis. Nam & Ego trilaterale est dissyllabũ, & mononymon. Ita in Deo tres personæ, duæ processiones, Intellectus, & Voluntas, natura trium vna.

Sic & & Sum est trium literarum vox vna. Ita & Iesus tribus constat naturis, corpore, anima, diuinitate, in vna tamen persona. Ergo Ego sum Deus & homo.

Et vero Apostoli quid stupetis diu: Ego sum, inquit. Vocem non agnoscitis Agni & Magistri? Vox est, quæ clamauit: Si quis sitit, veniat: quæ vos vocauit sequutos: quæ mortuos suscitauit: quam ventus, ac mare agnouit: quæ Scribas confutauit. Agnoscite vocem, cui nulla similis: Ioan. 8. Nunquam homo sic locutus est.

Quid? Isaac, Gen. 27. cæcutiens, vocem Iacobi agnouit, licet indutus esset exuias Esau: & ait Vox quidem Iacob: manus autem Esau. Et vos veram Iacob, indutum gloria Dei, & hominis, nondum agnoscitis? O tardi? Vere vox est, quæ in cruce septies vltimũ clamauit. Siq; vox nõdũ sat liqueat vobis: ecce ipse adest.

III. Palpate, & videte. Corpus est, quod natum & passum est; nam & stigmaticũ: et gloriofum. Vtrumq; miraculosum. Quia sic voluit.

Cur autem stigmata reseruauit? 1. Vt Iudæos confundat in iudicio extremo. Videbunt, in quem confixerunt. 2. Vt videntes ea, scientesque Christiani adorent, isthic eis sit, vt in petra refugium herinaceis. Psalm. 103. 3. Vt ad grates excitentur. Item extimulentur ad compatiendum: & pa-

Ooo 3, tien-

tiendum cum ipso pro peccatis propriis; quasi dicat. Hæc mihi vos inflixistis: & necdum desisteris? Inflicta refodicabitis? Iterumne crucifigetis? Hæc vos accusabunt, damnabunt, cruciabunt.

Respice in faciem, inque vulnera Christi tui: & pati pro Christo tibi volupe accider.

*Visa mo-
uent vul-
nera.*

Ecce Iulius Cæsar, cum urbem obiret eques, appellatur à milite merito, cuius fortuna in iudicio vertebantur, vt opitularetur. *Tuis*, inquit, *Cæsar*, *auspicijs arma indui: vltima pro te saepe adiui: perii, si causa nunc cadam. Hocce caput tue are, Cæsar, fortunaque egentis, & emeriti.* Augustus causam viri mandat proximo, qui Iudicem conueniat. Hic miles pectore nudato vulnera ostentans ait: *Non ego te, Cæsar, per procuratorem in bello Actiaco periclitantem defendi.* Erubescens Cæsar descensione facta ex equo, pedes adit Iudicem, mandans æquitati causam militis vt faueat. Ita Christiane te Iesus conuenit, & affatur: ostentans vulnera, quibus permotus non detrectes indicta seruare ieiunia, pati Ipsius nomine quasi dicat tibi: *Ego periclitantem te in bello Passionis per procuratorem non quasiui: non Angelum substitui vicarium, ipse excepti tela furoris hoc Corpore: Palpate, & videte.*

Ita & Cicero *Act. 7.* in Verrem, pro M. Aquilio perorans, cum nihil moueri Iudices cerneret: Aquilii pectus nudat: vulnera pro Reipub. defensione accepta ostendit: peruincit, vt eum viuere patiantur. *Quem Vulnera Christi non mouerint; is caute, Caucafoque durior, hominem ex homine exiit. Palpate peccatores, & videte: quoniam in hoc salutis vestræ Summa consistit.*

INFESTOS MARCI EVANGELISTÆ.

Suppleuit Eucleator.

Designauit Dominus & alios LXX, Discipulos, Luc. 10.

VIsus Ioanni, *Apoç. 20.* Angelus fuit, qualis in S. Scriptura nusquam: Validus clamore, vt leo rugiens in deserto: manu libellum præferens: pede dextro mare: terram sinistro infistebat. Similis S. Marcus: Vita Angelicus: viribus, ac rugitu prædicationis, vt leo: Qui & ipsi appingi assolet, Euangelium gerit minus cæteris; vt idcirco à nonnullis compendium Matthæi vocitetur. Pede is dextero infistit urbem marinam Venetiarum: sinistro in Continente sitam Alexandriam.

Nos circa Ipsum ista

- I. De ipsis quatuor Euangelistis.
- II. De quaternarij Mysterio rerum Ecclesie multiplici.
- III. De mysterio quatuor animalium.
- IV. De præcellentia Euangelistarum præ Veteri Test. Conditoribus.
- V. De S. Marco historia.
- VI. De Symbolico ipsius Leone.

PARS I.

De ipsis 4. Euangelistis.

Euangelistas quatuor representauit Deus olim varie. 1. Columnis de lignis Setim in Tabernaculo: *Exod. 28.* quarum capitella aurea, & bases argenteæ: è quibus pendebat Velum ex Hyacintho, Purpurâ, Cocco bis tincto, & Byllo retorta. *Origenes*, & Patres cæteri de Euangelistis ea interpretantur. Quippe qui fulcra Ecclesie sint Setimæa, & incorruptibilis, exempli, vitæ, memoriæ, ac doctrinæ inaurati charitate: de argentati Sapientia: in